
โรงเรียนแพทย์ชุมชน

น.พ.สุภัทร ฮาสุวรรณกิจ

โรงพยาบาลชุมชน – เนื่อนานุญแห่งอุดมคติเพื่อมนุษยชาติ

ผมอ่านเรื่องราวของโรงพยาบาลชุมชน ๖ แห่งที่บันทึกไว้ในหนังสือเล่มนี้ด้วยหัวใจที่
ประคองได้รับทิพยสัมผัส

น้ำใจต่อเพื่อนมนุษย์ย่อมก่อให้เกิดความรู้สึกปีติปราโมทย์และความสุขอันลึกล้ำต่อผู้รับ
สัมผัสเสมอ ไม่ว่าในฐานะใด ๆ ก็คือทั้งผู้ให้ ผู้รับ และผู้รับรู้

มนุษย์ขาดความดีไม่ได้ ถ้าขาดความดีจะขาดความสมบูรณ์ในตัว เพราะความพร่องในตัว
จึงต้องหาอะไรมาเติม แต่สิ่งที่เติมกลับก่อปัญหามากขึ้น เพราะตัวเดิมคือยาเสพติดค้ำ ความ
ฟุ่มเฟือยบ้าง ความรุนแรงบ้าง ก่อเวรก่อกรรมและความยุ่งยากปั่นป่วนในชีวิตและสังคมต่อไปเป็น
อนекปริยาย ดังที่เห็นในสังคมปัจจุบัน

ผู้อำนวยการ โรงพยาบาลชุมชนทั้ง ๖ แห่ง พร้อมทั้งเพื่อนร่วมงานทั้งหลาย ได้ใช้ความเป็น
โรงพยาบาลชุมชนไปบำบัดและเยียวยาชาวบ้านผู้ทุกข์ยากในทุก ๆ มิติ ทั้งความยากจน ความเจ็บไข้
การเข้าถึงสิ่งที่เขาพึงมีพึงได้ในฐานะที่เกิดมาเป็นมนุษย์

โรงพยาบาลชุมชนเหล่านี้ไม่ได้บำบัดแต่โรคที่ชาวบ้านผู้ยากจนมีอยู่อย่างเกินพอดี แต่ได้
เป็นเพื่อนร่วมทุกข์กับเพื่อนมนุษย์ผู้ทุกข์ยาก

การมีเพื่อนร่วมทุกข์ทำให้พอมองถึงสิ่งที่ต้องสูญเสียไป และไม่หมดหวังในชีวิตเกินไป

โรงพยาบาลชุมชนเป็นที่ที่หัวใจของความเป็นมนุษย์กับเทคโนโลยีมาบรรจบกัน งานที่
โรงพยาบาลชุมชนต้องใช้เทคโนโลยีสมัยใหม่เป็นอันมาก แพทย์ พยาบาล เภสัช ทันตะ นักเทคนิค
การแพทย์ นักกายภาพบำบัดและนักอื่นๆ ที่โรงพยาบาลชุมชน มีความรู้ในเทคโนโลยีสมัยใหม่
และใช้มันด้วยหัวใจของความเป็นมนุษย์ เพื่อชาวบ้านที่เจ็บป่วย

เทคโนโลยีกับหัวใจของความเป็นมนุษย์ ถ้าไม่บรรจบกันย่อมทำร้ายสังคมได้มาก
เทคโนโลยีไม่ได้มีแต่เครื่องมือหรือเครื่องจักรเท่านั้น แต่ยังมีเทคโนโลยีทางจิต เทคโนโลยี
ทางสังคม อันประกอบด้วยเทคโนโลยีทางมนุษยสัมพันธ์ เทคโนโลยีทางการสื่อสาร และ
เทคโนโลยีทางการจัดการ เป็นต้น

ถ้าอ่านเรื่องงานในโรงพยาบาลชุมชนให้ดี ๆ จะเห็นว่าเขาใช้เทคโนโลยีอื่น ๆ
นอกเหนือไปจากเครื่องมือเครื่องมืออย่างบริบูรณ์ทีเดียว

ความบริบูรณ์รอบด้าน ของการบ่มเพาะความเป็นมนุษย์ทั้งหัวใจและเทคโนโลยีทุกอย่าง
เป็นสิ่งที่หาได้ยากในพื้นที่ต่าง ๆ โรงพยาบาลชุมชนจึงเป็นเนื่อนานุญแห่งการบ่มเพาะอุดมคติเพื่อ
มนุษยชาติ

เป็นคนขาดอุดมคติไม่ได้

เพราะโลกทั้งอุดมคติ โดยเชิดชูเงินขึ้นเป็นใหญ่ กระแสแห่งความไร้ศีลธรรมจึงแผ่ซ่าน
ทั่วไป ก่อความทุกข์ยากและแตกร้าไปทั่วทุกหัวระแหง

กระแสแห่งเงินเป็นใหญ่ได้รุกรานและออกฤทธิ์ทำลายไปทั่วปฐพี ทั้งในครอบครัว
ในชุมชน ในวัดวาอาราม ในโรงเรียน ในการสื่อสาร ในการบันเทิง ในทางเศรษฐกิจ ในทาง
การเมือง และในสถาบันอื่น ๆ ทุกชนิดของสังคม

วิกฤตการณ์แห่งการทำลายตนเองครั้งนี้จึงใหญ่หลวงนัก อย่างมองไม่เห็นว่าจะอะไร
จะต้านทานได้

แต่ในปริมณฑลแห่งการทำงานของโรงพยาบาลชุมชน ๖ แห่ง อำนาจเงินถูกหยุดยั้งด้วย
อำนาจน้ำใจ

น้ำใจเป็นกำลังเลิศพลังอื่นทั้งสิ้น ดังพระราชนิพนธ์ของล้นเกล้าฯ รัชกาลที่ ๖ ที่ว่า

“อันความกรุณาปรานี จะมีใครบังคับก็หาไม่

หลังมาเองเหมือนฝนอันชื่นใจ จากฟากฟ้าสุราลัยสู่แดนดิน

เป็นลี้ภัยสองชั้นพลันปลื้มใจ แก่ผู้ให้และผู้รับสมถวิล

เป็นกำลังเลิศพลังอื่นทั้งสิ้น...”

การทำงานของโรงพยาบาลชุมชนเป็นรูปธรรมให้เห็นว่าความกรุณาปรานี หรือน้ำใจ เป็น
“กำลังเลิศพลังอื่นทั้งสิ้น”

อำนาจเงินแม้ยิ่งใหญ่เพียงใดก็แพ้อำนาจน้ำใจ เพราะฉะนั้นงานของโรงพยาบาลชุมชน
จึงสามารถสร้างปริมณฑลปลอดอำนาจเงินให้เป็นพื้นที่ที่มีอิสรภาพพอที่เศรษฐกิจพอเพียงและความดี
งามอื่น ๆ จะผุดบังเกิดและงอกงามขึ้นได้

โรงพยาบาลชุมชนจึงเป็นเพื่อนาบุญแห่งอุดมคติเพื่อเพื่อนมนุษย์

เนื่องจากเรามีโรงพยาบาลชุมชนในทุกอำเภอรวมกันทั้งประเทศก็ประมาณ ๗๐๐ กว่าแห่ง
ถ้าโรงพยาบาลชุมชนทุกแห่งเป็นโรงพยาบาลในอุดมคติเพื่อเพื่อนมนุษย์ เราจะมีเพื่อนาบุญ
เกิดขึ้นเต็มปริมณฑลของประเทศ เป็นปริมณฑลที่อำนาจเงินอ่อนแอลง อำนาจน้ำใจเข้ามา
แทนที่ ปลดปล่อยพื้นที่ให้เป็นอิสระพอที่เศรษฐกิจพอเพียง และความดีงามอื่น ๆ จะผุดบังเกิด
และงอกงามขึ้นได้

โรงพยาบาลชุมชนจึงเป็นจุดยุทธศาสตร์ของการพัฒนาประเทศ

ขอให้ทุกฝ่ายเข้ามาสนใจ เห็นคุณค่า และเคลื่อนไหวทุก ๆ มิติให้โรงพยาบาลชุมชน
เป็นจุดยุทธศาสตร์การพัฒนาประเทศที่มีหัวใจของความเป็นมนุษย์

โรงพยาบาลชุมชนกับโรงเรียนแพทย์ควรจะเชื่อมโยงกัน

โรงเรียนแพทย์ทุกแห่งควรจะเชื่อมโยงกับโรงพยาบาลชุมชนจำนวนหนึ่ง และโรงพยาบาลชุมชนทุกแห่งเชื่อมโยงกับโรงเรียนแพทย์แห่งใดแห่งหนึ่ง โรงเรียนแพทย์ต้องช่วยดูแลให้โรงพยาบาลชุมชนมีแพทย์พอ มีความสามารถทั้งทางการบริการ การสอน และการวิจัย

โรงพยาบาลชุมชนจะเป็นที่เรียนรู้的好地方ของนักศึกษาแพทย์ในเรื่องเวชศาสตร์ครอบครัวและเวชศาสตร์ชุมชน และโดยเฉพาะเพื่อบ่มเพาะการมีอุดมคติเพื่อเพื่อนมนุษย์ เป็นครั้งแรก แพทย์ที่โรงพยาบาลชุมชนอาจเข้าไปทำงานในภาควิชาเวชศาสตร์ครอบครัวของโรงเรียนแพทย์ เพราะเขาก็คือครูแพทย์ ครูแพทย์ที่โรงเรียนแพทย์ชุมชน การที่โรงพยาบาลชุมชนจะทำหน้าที่เป็นโรงเรียนแพทย์ชุมชนจะมีผลที่กว้างยาวไกลมาก

ขอขอบคุณผู้อำนวยการโรงพยาบาลชุมชนทั้ง ๖ แห่ง และเพื่อนร่วมงานที่แสดงให้เห็นด้วยการปฏิบัติว่าระบบสุขภาพที่มีหัวใจของความเป็นมนุษย์มีอยู่จริง เป็นความงามที่ประดับแผ่นดิน

ขอบคุณนายแพทย์สุภัทร ฮาสุวรรณกิจ และคณะที่นำความดีความงามในแผ่นดินเหล่านี้มาสู่การรับรู้ของสาธารณะในวงกว้าง

ขอให้เนืองนาบุญแห่งอุดมคติเพื่อเพื่อนมนุษย์แผ่ไพศาลเต็มแผ่นดินไทย

ประเวศ วะสี